FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investeşte în oameni!

Barometrul calităţii educaţiei din România – nr. 1 (anul şcolar 2007 – 2008)

Material realizat în cadrul proiectului strategic „Dezvoltarea sistemului naţional de management şi asigurare a calităţii în învăţământul preuniversitar", co-finanţat din Fondul Social European prin Programul Operaţional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane

Proiect finanţat de UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ŞI PROTECŢIEI SOCIALE AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN POS DRU 2007 - 2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007 - 2013

MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI INOVĂRII OIPOSDRU

AGENŢIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂŢII ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Bucureşti, 2009

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investeşte în oameni!

Barometrul calităţii educaţiei din România – nr. 1 (anul şcolar 2007 – 2008)

Material realizat în cadrul proiectului strategic „Dezvoltarea sistemului naţional de management şi asigurare a calităţii în învăţământul preuniversitar", co-finanţat din Fondul Social European prin Programul Operaţional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane

Proiect finanţat de UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ŞI PROTECŢIEI SOCIALE AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN POS DRU 2007 - 2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007 - 2013

MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI INOVĂRII OIPOSDRU

AGENŢIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂŢII ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Bucureşti, 2009

COORDONATORI:

Constanța-Valentina Mihăilă
Violeta Gogu

AUTORI:

Gabriela Alina Paraschiva
Nina Hanciuc
Florin Georgian Constantin
Florica Crivineanu
Mioara Șerban

ISBN 978-973-1715-20-9

Cuprins

I. Preambul 5

II. Calitatea educației din România 8

1. Imaginea educației în presa scrisă 8

2. Școala de azi – autoevaluare 17

3. Școala de azi – evaluare externă 21

III. Concluzii 44

I. Preambul

I. 1. Obiectivele cercetării

Primul Barometru al calității educației din România deschide seria unor cercetări statistice și de imagine realizate de **Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP),** în cadrul **Proiectului FSE – *„Dezvoltarea sistemului național de management și asigurarea calității în învățământul preuniversitar".***

Intenția noastră este să descriem calitatea educației din România pornind de la cele două dimensiuni definitorii ale acesteia, așa cum sunt menționate în Legea Calității Educației: dimensiunea **obiectivă**, care se referă la îndeplinirea standardelor, și dimensiunea **subiectivă**, referitoare la îndeplinirea așteptărilor beneficiarilor de educație.

În privința dimensiunii „**obiective**" a calității, datele sunt încă puține: pe de o parte, legislația calității și procesele de evaluare internă și externă realizate pe baza acesteia sunt de dată foarte recentă (primele evaluări pe baza noii legislații au fost realizate în 2007), iar, pe de altă parte, o evaluare periodică sistematică a instituțiilor de învățământ nu a fost încă demarată. Ca atare, analiza noastră se va baza pe datele colectate în cele peste 1000 de evaluări externe, realizate, în majoritate, pe baza standardelor de autorizare, în perioada analizată (anul școlar 2007 – 2008).

Datele privind latura „**subiectivă**" a definiției calității educației, informațiile „de la sursă" (adică de la organismele reprezentative ale beneficiarilor de educație – în special ale elevilor, părinților sau angajatorilor) sunt extrem de sărace: există doar o serie de puncte de vedere sumar exprimate, cu diferite ocazii, dar nu rapoarte, cercetări sau sondaje de opinie realizate pe eșantioane reprezentative. Ca atare, în lipsa unor

astfel de date obținute „de la sursă", am recurs la analiza modului în care școala a fost văzută de mass-media scrisă în perioada 1 septembrie 2007 – 31 august 2008.

A treia sursă de informație pe care o utilizăm în prezentul barometru o reprezintă modul în care școlile însele se autoevaluează. În acest scop, am analizat un număr de peste 1000 de rapoarte de evaluare internă, primele de acest fel realizate în învățământul românesc pe baza noii legislații a calității educației.

Ca urmare, această „schiță de portret" a școlii românești urmărește trei obiective majore:

- evidențierea modului în care sistemul de învățământ românesc este perceput de societate, prin intermediul presei scrise din România;
- evidențierea modului în care școlile au înțeles importanța autoevaluării ca element reglator al propriei activități și au întreprins primele demersuri în această direcție;
- prezentarea stadiului implementării sistemului de management și asigurare a calității educației în școlile din România.

I. 2. Metodologia cercetării

Analiza imaginii școlii românești oglindite în presa scrisă internă în perioada 1 septembrie 2007 – 31 august 2008 se bazează pe studierea articolelor selectate în revista presei elaborată zilnic de Direcția de Comunicare și Relații Publice (din cadrul Ministerului Educației), care au drept subiect sistemul de învățământ preuniversitar românesc.

Au fost parcurse și analizate 3036 de articole, pe baza următoarelor criterii:

- **temele** predilecte;
- **tipul** de abordare – pozitivă, negativă sau neutră;
- **frecvența** apariției diferitelor teme pe perioada anului școlar.

Am început studiul nostru cu această analiză având în vedere și rolul mass-media de **creator/formator de opinie**.

Cercetarea statistică a urmărit:

- Analiza și interpretarea Rapoartelor anuale de **evaluare internă** realizate de un eșantion format din 1027 de unități de învățământ preuniversitar acreditate, de stat și particulare, care acoperă toate nivelurile de învățământ, filierele, respectiv domeniile de calificare. Pentru această primă analiză a autoevaluării școlilor, Inspectoratele școlare județene/al municipiului București au avut libertatea de a selecta câte 25 de unități din fiecare județ/municipiul București. Din motive care vor fi menționate mai jos, vom acorda o pondere mai mică, în „economia" studiului nostru, analizei rapoartelor de evaluare internă.
- Analiza și interpretarea măsurii în care descriptorii din standardele naționale de evaluare au fost consemnați ca îndepliniți/ neîndepliniți în rapoartele de **evaluare externă** realizate de colaboratorii externi ai ARACIP, în urma evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie, respectiv acreditării pe parcursul anului școlar 2007–2008, atât a școlilor de stat, cât și a celor particulare.

II. Calitatea educației din România

II.1. Imaginea educației în presa scrisă

Revista presei difuzată zilnic la nivelul MECI monitorizează știrile apărute în majoritatea cotidienelor și periodicelor cu un tiraj semnificativ: **Adevărul, Azi, Click, Cotidianul, Cronica Română, Curentul, Economistul, Evenimentul zilei, Gardianul, Gândul, Jurnalul Național, Libertatea, Observatorul Cultural, 7 Plus, Prezent, România Liberă, Top Bussines, Ziua, Ziarul,Tribuna învățământului, Academia Cațavencu, Revista 22.**

Pentru perioada de analiză, **septembrie 2007 – august 2008,** s-au identificat 3036 de articole care au avut ca subiecte: preșcolari, elevi, părinți, cadre didactice, activitatea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, activitatea ministrului educației cercetării și tineretului, activitatea inspectoratelor școlare.

În privința primului criteriu de analiză utilizat (**tematica abordată**), cele mai mediatizate teme privind Educația au fost:

Tema/subiectul	Numărul de articole
Bacalaureatul	329
Tezele cu subiect unic	256
Salariile cadrelor didactice	147
Violența din școli	140
Pactul pentru Educație	115
Probleme funcționale ale școlilor	85
Ministrul și Ministerul Educației	79
Olimpiadele școlare	59
Reabilitarea școlilor	46

Temele cel mai frecvent abordate

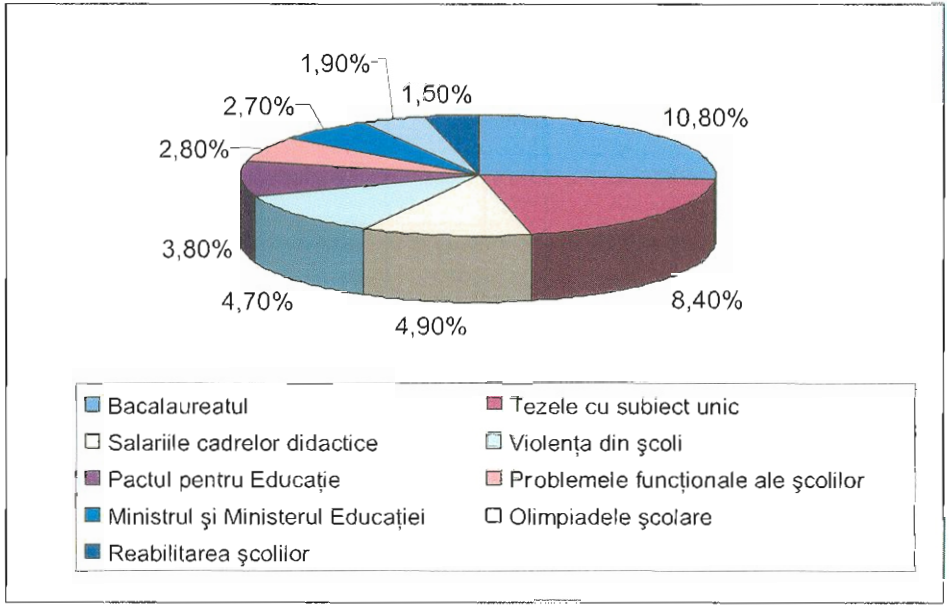

Analiza efectuată pe baza celui de-al doilea criteriu (tipul de abordare a subiectelor – pozitivă/negativă/neutră) a indicat faptul că predomină abordarea negativă, nefavorabilă asupra subiectelor menționate.

Distribuția tipului de abordare este evidențiată în tabelul de mai jos:

Abordare pozitivă/negativă/neutră a subiectelor referitoare la învățământul românesc în presa scrisă, în perioada 1 septembrie 2007 – 31 august 2008

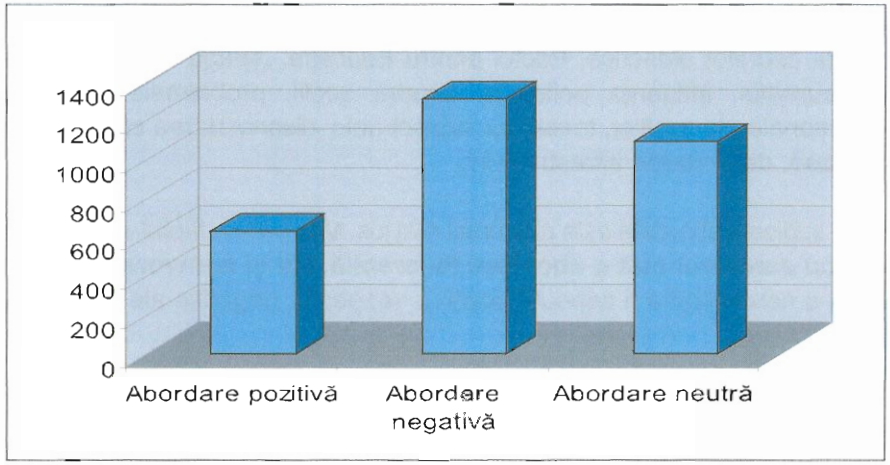

- Din totalul articolelor analizate, un număr de 1095, respectiv **36%**, reprezintă o abordare **în context neutru**, informativ (de prezentare a unor date și informații publice);

- **Abordarea favorabilă – 631** articole, reprezentând **20,8 %** din totalul articolelor; acestea au ca subiect următoarele teme: bacalaureatul 2008, tezele unice, probleme de actualitate ale învățământului, fondurile alocate școlilor, programele educaționale, dezvoltarea infrastructurii, asigurarea calității în învățământ, concursuri și olimpiade școlare, elevii supradotați, grădinițele, împărtășirea de bune practici în țară și înafara ei etc.;
- **Abordarea nefavorabilă – 1310** articole, reprezentând **43,2 %**, din totalul articolelor; acestea privesc următoarele teme: reabilitarea școlilor; abandonul școlar, salariile cadrelor didactice, violența elevilor din școli, violența cadrelor didactice, Pactul pentru Educație, „șpaga" ca mod de viață, delincvența juvenilă, bacalaureatul, influența politicului asupra școlii, problemele inspectoratelor școlare, problemele funcționale ale școlilor, tezele cu subiect unic, discriminarea elevilor, efectele migrației – copiii rămași acasă, dezvoltarea infrastructurii.

„**Topul**" primelor 5 subiecte abordate este prezentat mai jos. Menționăm faptul, important în opinia noastră, că **aceste subiecte au cunoscut atât o abordare favorabilă, cât și nefavorabilă.** În tabelul de mai jos prezentăm ceea ce s-a considerat a fi aspecte pozitive, respectiv, negative ale temelor aflate în discuție:

Tema	Aspecte considerate pozitive	Aspecte considerate negative
Bacalaureatul	• publicarea subiectelor pe internet.	• neregulile semnalate în timpul examenelor; • subiecte cu grad mare de dificultate la unele discipline, la nivelul examenului de admitere la facultate.
Tezele cu subiect unic	• organizare bună; • profesori organizatori competenți; • metodologie de organizare flexibilă, permițând elevilor absenți să participe la o nouă testare.	• greșeli în corectarea tezelor; • notele nu reflectă valoarea elevilor; • tezele cu subiect unic trebuie desființate pentru că nu reprezintă o metodă corectă și obiectivă de evaluare.
Salariile cadrelor didactice	• au crescut salariile profesorilor debutanți; • salariile profesorilor s-au dublat față de anul 2004; • acordarea celui de-al treisprezecelea salariu pentru profesori.	• guvernul nu respectă drepturile salariale ale profesorilor; • amenințări cu greva; • eșecul negocierilor salariale cu ministrul educației; • profesorii sunt obligați să plece din țară și/sau să lucreze în alte domenii.
Violența din școli	• măsurile care se iau în scop preventiv (un număr foarte mic de articole);	• numărul mare și diversitatea unor astfel de cazuri (număr foarte mare de articole).
Pactul pentru Educație	• discuțiile ample, cu participarea la consultări a tuturor actorilor implicați în învățământul românesc; • propunerile în urma discuțiilor care vor fi incluse în legi; • neimixtiunea politicului în educație.	• principiile pachetului de legi ale Educației nu vor fi modificate în urma dezbaterilor publice; • discuțiile referitoare la pact au fost purtate de „formă".

Publicațiile care au mediatizat constant teme și probleme ale educației, în funcție de numărul de articole publicate, sunt: **Evenimentul Zilei**, **Ziua**, **România Liberă**, **Gardianul** și **Gândul.** Modul în care aceste publicații au abordat subiectele în discuție este prezentat în graficul de mai jos:

Abordări în context pozitiv/negativ/neutru pentru fiecare publicație

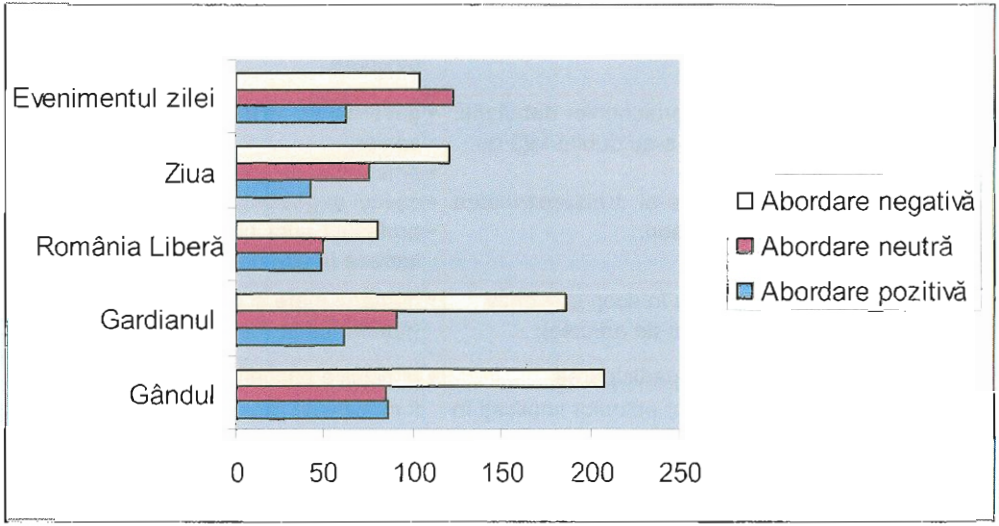

În ceea ce privește cel de-al treilea criteriu avut în vedere, **abordarea din punct de vedere calendaristic**, se observă că lunile în care s-a scris cel mai mult despre învățământ sunt: **ianuarie, iulie** și **mai,** iar cel mai puțin s-a scris în lunile de vacanță: **august** și **decembrie**.

Distribuția pe luni calendaristice a articolelor care au avut subiect învățământul românesc

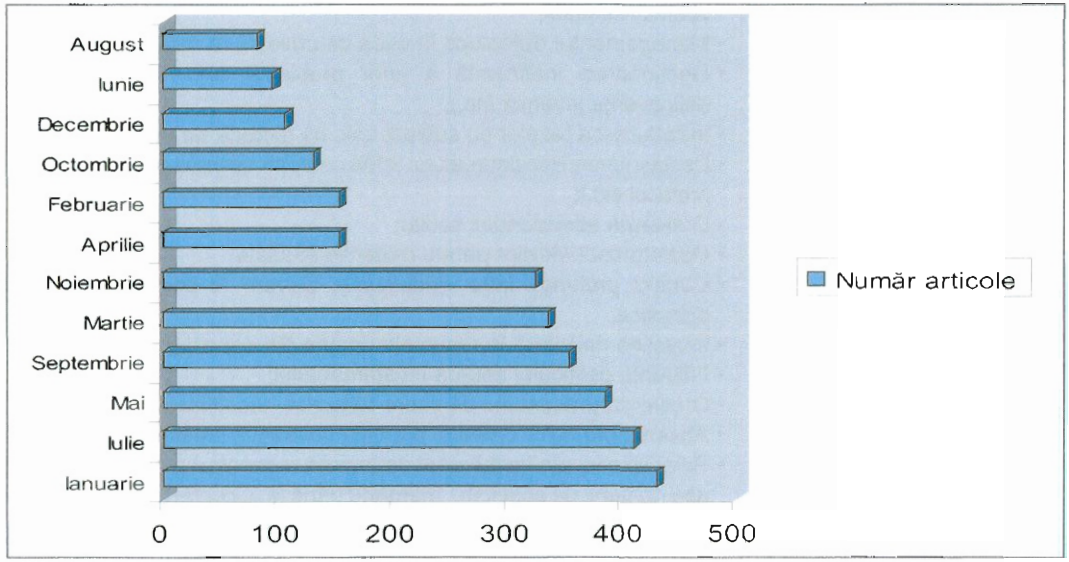

Ca o concluzie la prezenta secțiune a studiului nostru, prezentăm lista **punctelor tari** și a **slăbiciunilor învățământului românesc, desprinse din analizarea subiectelor din presa scrisă:**

Puncte tari	Slăbiciuni
• Îmbunătățirea experienței de învățare și creșterea performanței elevilor la examenele naționale și la olimpiade; • Îmbunătățirea mediului educațional prin optimizarea rețelei școlare și a modalităților de învățare, a echipamentelor și materialelor didactice; • Creșterea interesului pentru asigurarea calității învățământului; • Dezvoltarea parteneriatelor, a proiectelor și programelor educaționale realizate prin schimb de experiență și de bune practici cu școli din țările membre UE.	• Modalitățile de evaluare a elevilor la nivel național lasă un loc nedorit subiectivismului; • Managementul defectuos în ceea ce privește reabilitarea școlilor; • Gestionarea ineficientă a unor probleme ale vieții școlare (violența, delincvența juvenilă etc.); • Introducerea tezelor cu subiect unic ca metodă de evaluare; • Desfășurarea Bacalaureatului 2008 conform vechilor obiceiuri („șpagă", protocol etc.); • Creșterea abandonului școlar; • Dezinteresul elevilor pentru materiile studiate; • Conflict prelungit între sindicate și Guvern în privința salariilor cadrelor didactice; • Investiție deficitară în resursele umane din educație; • Influența politicului asupra învățământului; • Creșterea procentului de cadre didactice necalificate; • Absența părinților creează premise favorabile creșterii abandonului școlar; • Salariile mici din învățământ determină reorientarea cadrelor didactice către alte domenii de activitate, mergând până la acceptarea unor posturi mai bine plătite, dar din domenii mai puțin apreciate.

II. 2. Școala de azi – autoevaluare

De la bun început trebuie să subliniem faptul că rezultatele acestei analize trebuie luate în considerare cu multe precauții, având în vedere că:

- a fost prima autoevaluare de acest tip, realizată la nivel național și pentru toate categoriile de unități de învățământ – deci erau de așteptat puncte slabe și nerealizări;
- formarea personalului din învățământ pentru asigurarea/managementul calității a fost insuficientă (în prezent[1] există doar 28 de programe acreditate[2] care abordează explicit această tematică a calității[3].

În privința imaginii de sine a școlilor din România, concluziile pe tipuri de unități de învățământ, în funcție de nivel, sunt următoarele:

a. Grădinițe

Majoritatea grădinițelor din toate cele 8 Regiuni de dezvoltare (peste 80%) s-au autoevaluat, la toți indicatorii, preponderent cu „bine" și „foarte bine", doar în 2 Regiuni (Regiunea Sud-Vest și Regiunea Sud) înregistrându-se majoritatea indicatorilor bifați cu „nesatisfăcător", „satisfăcător" și „bine".

---

[1] La 15 februarie 2009, pe baza datelor furnizate de Centrul Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar;

[2] Din acestea, 21 se adresează cadrelor didactice din liceele din mediul rural (Proiecte PHARE ale CNFP);

[3] Menționăm aici faptul că ARACIP nu are, între atribuțiile sale, formarea personalului din învățământ.

b. Școli cu clasele I – VIII

Majoritatea școlilor cu clasele I – VIII din toate cele 8 Regiuni de dezvoltare (peste 80%) s-au autoevaluat, la toți indicatorii, preponderent cu „bine" și „foarte bine", existând 2 Regiuni (Regiunea Sud-Vest și Regiunea Vest) în care majoritatea indicatorilor sunt bifați cu „bine", „foarte bine" și „excelent" și 2 Regiuni (Regiunea Centru și Regiunea Sud) în care majoritatea indicatorilor sunt bifați cu : „satisfăcător", „bine" și „foarte bine".

c. Școli de Arte și Meserii

Majoritatea școlilor de arte și meserii din cele 8 Regiuni de dezvoltare (peste 80%) sunt din mediul rural. Cu toate acestea, foarte puțini indicatori au fost bifați cu „nesatisfăcător" și „satisfăcător", existând și 1-2 unități de învățământ, atât din mediul urban, cât și din mediul rural care au bifat câțiva indicatori cu „excelent".

d. Licee/Colegii

Majoritatea liceelor/ colegiilor din toate cele 8 Regiuni de dezvoltare sunt din mediul urban (peste 85%) și s-au autoevaluat, la toți indicatorii, preponderent cu „bine", „foarte bine" și „excelent", existând însă 1 Regiune (Regiunea Vest) în care, foarte multe unități, s-au evaluat la un număr mare de indicatori cu „satisfăcător".

e. Grupuri școlare

Majoritatea grupurilor școlare din toate cele 8 Regiuni de dezvoltare (peste 85%) s-au autoevaluat, la toți indicatorii, preponderent cu „bine", „foarte bine" și „excelent", existând însă 1 Regiune (Regiunea Vest) în care, multe unități, s-au evaluat la un număr mare de indicatori cu „satisfăcător".

Doar 2 indicatori au fost bifați cu „nesatisfăcător" de câte o unitate de învățământ în fiecare Regiune, atât din mediul urban, cât și din mediul rural, și anume: „Asigurarea serviciilor medicale pentru elevi", respectiv, „Activitatea științifică".

Se observă faptul că, la toate nivelurile de învățământ, cei mai mulți indicatori bifați atât cu „nesatisfăcător", cât și cu „excelent" aparțin domeniului A. „Capacitate instituțională".

Peste 70% din totalul unităților care au trimis **Raportul anual de evaluare internă** au inclus și **Planul de îmbunătățire a calității educației** oferite pentru anul școlar următor. Analiza acestor planuri de îmbunătățire a calității, precum și a corelației acestora cu **Raportul anual de evaluare internă**, relevă următoarele aspecte:

- Numai la 50% dintre aceste planuri de îmbunătățire a calității, direcțiile de acțiune sunt în concordanță cu acei indicatori al căror nivel de îndeplinire a fost trecut ca „nesatisfăcător", „satisfăcător" sau „bine";
- În peste 75% din **Rapoartele anuale de evaluare internă**, planurile de îmbunătățire asociate conțin activități concrete;
- Numai în 50% din planurile de îmbunătățire a calității sunt prevăzute efectele activităților propuse.

Analiza celor peste 1000 de rapoarte de evaluare internă[4] a condus la o serie de concluzii referitoare la implementarea legislației calității și a sistemelor de management al calității la nivelul unităților de învățământ:

---

[4] Vezi, pe larg, analiza în **Analiza Rapoartelor anuale de evaluare internă (RAEI)** înaintate la ARACIP de către unitățile de învățământ preuniversitar acreditate, de stat și particulare (1027 școli) publicată pe pagina web a ARACIP http://aracip.edu.ro/ Rapoarte » Rapoarte periodice ale ARACIP.

- Necunoașterea aspectelor specifice domeniului managementului și asigurării calității de către mulți dintre directori, responsabili ai Comisiilor de Evaluare și Asigurare a Calității (CEAC) – inclusiv a atribuțiilor prevăzute de legea nr. 87/ 2006 pentru membrii CEAC;
- Perceperea activității de evaluare internă/autoevaluare și a Raportului anual ca formalitate birocratică, o sarcină în plus impusă „de sus", nu ca un sprijin real pentru școală. Acest lucru este evident atât din modul de redactare a activităților de îmbunătățire a calității (termeni vagi, neoperaționali), cât și din lipsa de coeziune și coerență internă a acestor documente.
- Autoevaluarea exclusiv pe baza calificativelor de „foarte bine" și „excelent", deci o evidentă supraevaluare a situației multor furnizori de educație (contrazisă, în multe privințe, de rapoartele de evaluare externă[5]);
- Identitatea rapoartelor de evaluare internă provenind de la școli diferite. Foarte mulți conducători de unități de învățământ au realizat **Raportul anual de evaluare internă** copiind din materialele informative publicate de către ARACIP, CNDIPT, din surse neoficiale (diferite site-uri sau manuale, referate, lucrări de disertație sau teze de doctorat publicate pe site-urile instituțiilor de învățământ superior etc.) sau, pur și simplu, transferând „modelele" de la unii de la alții. De exemplu, au fost identificate trei Rapoarte absolut identice, două provenind din județul Giurgiu și unul din județul Dâmbovița;
- Slaba implicare a inspectoratelor școlare județene în selectarea unui eșantion semnificativ de școli la nivelul județului. Multe rapoarte au ajuns după termenul stabilit, iar unitățile școlare nu au fost selectate după criteriile stabilite;
- Dezinteresul multor unități școlare în privința respectării cerințelor privind formatul rapoartelor și conținutul acestora (de exemplu, multe rapoarte sunt incomplete).

[5] Vezi, mai jos, rezultatele evaluării externe.

Având în vedere analizele și rapoartele publicate până acum, precum și concluziile prezentului „Barometru", cauzele acestei situații pot fi:

- Slaba cultură a calității în școala românească de azi: actorii educaționali esențiali nu sunt capabili, încă, să-și aproprieze conceptele și metodologia contemporană a managementului calității. Mai mult decât atât, există încă numeroase mentalități, reprezentări, moduri de gândire și chiar valori care fac dificilă introducerea sistemelor de calitate centrate pe îmbunătățirea permanentă a rezultatelor învățării;
- Slaba comunicare inter-instituțională a actorilor implicați în asigurarea calității în învățământul preuniversitar: minister – inspectorate – ARACIP. Până în prezent, recomandările ARACIP, rezultate din evaluarea externă și înaintate forurilor în drept (conform art. 24 și 26 din „Legea Calității educației"), nu au avut nici un ecou;
- Necunoașterea/lipsa de formare a personalului implicat în implementarea mecanismelor de management și asigurare a calității. Cu toată cererea mare de programe de formare (menționată în toate analizele și rapoartele ARACIP), există un număr extrem de mic de programe de formare acreditate care au și o componentă de asigurare a calității.

II. 3. Școala de azi – evaluare externă

România este una dintre țările europene care și-au creat mecanisme de evaluare externă a calității educației și instituții specializate pentru învățământul superior și preuniversitar.

Evaluarea externă la învățământul particular a demarat încă din anul 1999, iar evaluarea externă atât a subsistemului educațional privat, cât și a celui public a fost instituită în anul 2006.

A. Unități evaluate

ARACIP a evaluat, până la momentul actual, 1300 de unități de învățământ. În perioada de analiză, 01.09.2007 – 31.08.2008, ARACIP a evaluat extern un număr de 485 unități de învățământ preuniversitar, dintre care:

- 314 unități de învățământ de stat: 313 evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie și 1 unitate de învățământ evaluată în vederea acreditării;
- 171 unități de învățământ particular: 84 evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie și 87 unități de învățământ evaluate în vederea acreditării.

Repartiția unităților de învățământ evaluate în funcție de forma de proprietate – publică sau privată, este prezentată în graficul de mai jos:

În anul școlar 2007–2008, ARACIP a evaluat extern un număr de 485 unități de învățământ preuniversitar, dintre care:

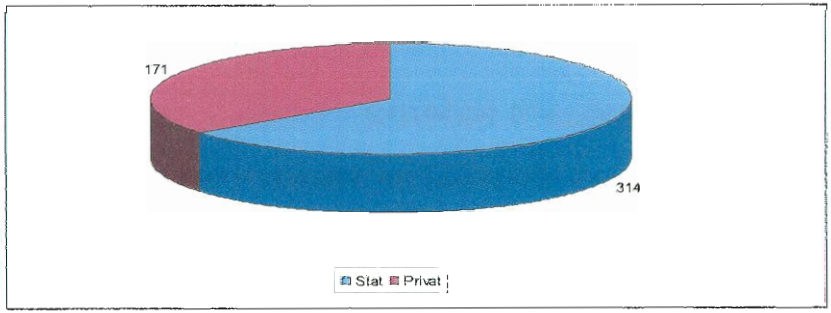

Dacă avem în vedere faptul că unitățile de învățământ de stat sunt de circa 12 ori mai numeroase decât cele particulare, putem constata că, proporțional cu numărul lor, doar circa 3% dintre unitățile de învățământ de stat au fost evaluate, în timp ce ponderea celor particulare evaluate a fost de aproape 25%.

Distribuția pe tipuri de unități de învățământ și pe categorii de evaluări (pentru autorizare și pentru acreditare) se poate vedea în diagrama de mai jos:

Distribuția pe tipuri de unități de învățământ și categorii de evaluări: stat/privat, autorizare/acreditare

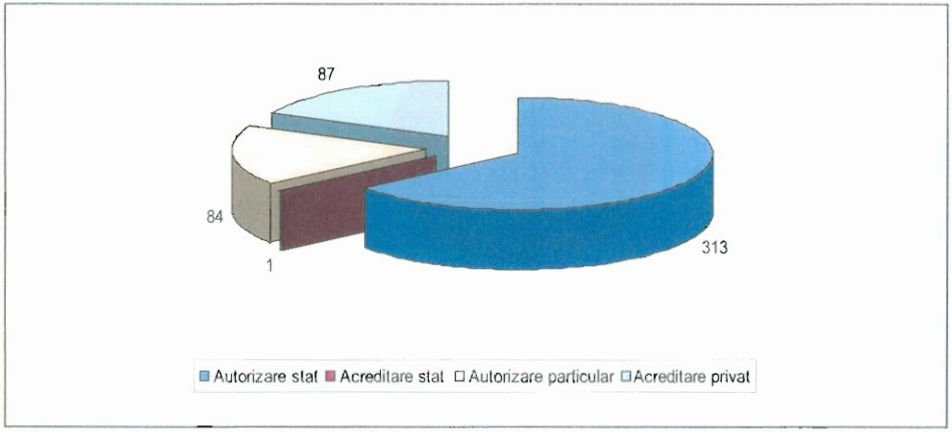

Din totalul de 485 unități de învățământ preuniversitar evaluate extern, 452 (circa 93%) au obținut autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea, iar 33 (circa 7%, dintre care 7 unități de învățământ de stat și 26 particulare) nu au obținut autorizarea de funcționare provizorie, respectiv acreditarea (vezi graficul de mai jos):

Din nou, se poate observa disproporția dintre școlile de stat și cele particulare: circa 3% din școlile de stat nu au primit autorizarea, în timp ce proporția celor particulare aflate în această situație este de 15%.

Propunerile ARACIP în vederea acordării/neacordării autorizării de funcționare provizorie/acreditării

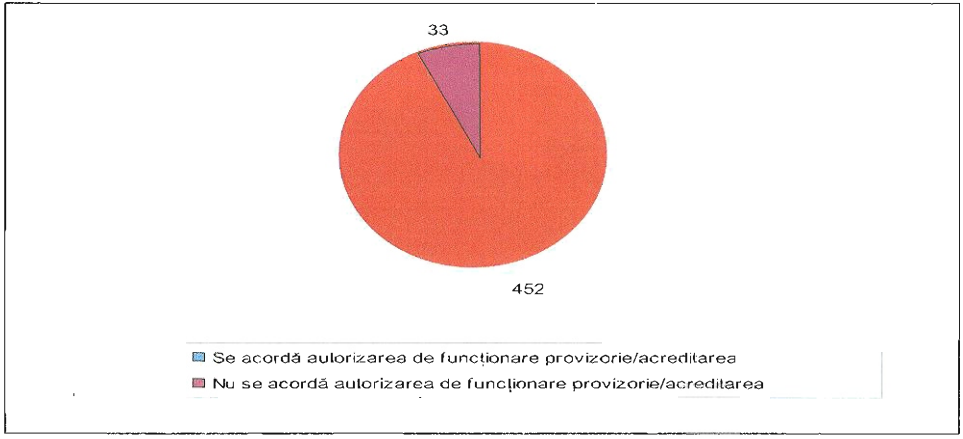

Repartizarea unităților de învățământ evaluate extern este următoarea, având drept criterii **județul și tipul de proprietate**[6]:

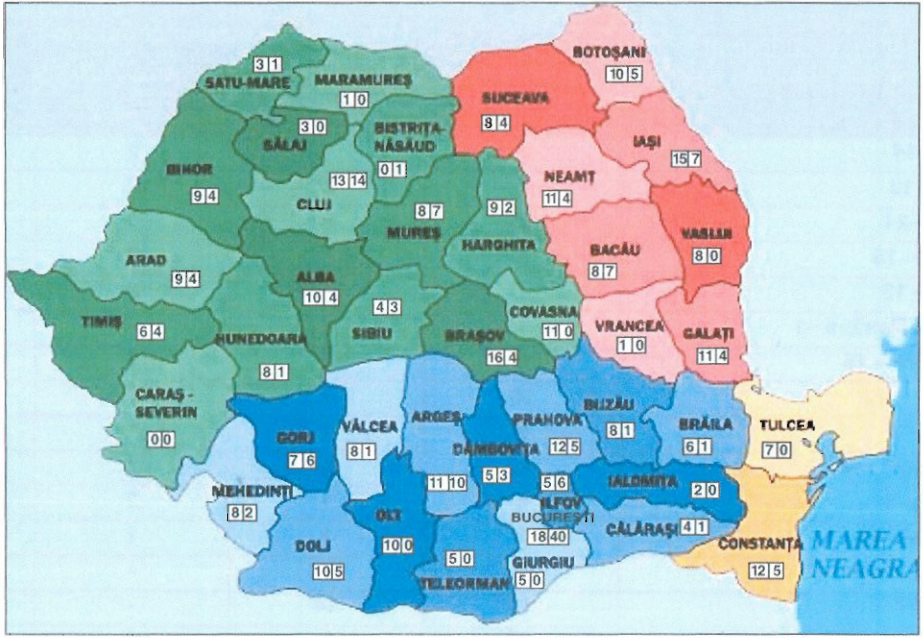

[6] Numărul școlilor de stat este reprezentat de cifra din partea **stângă** a căsuței aferente fiecărui județ, iar numărul celor particulare de cifra din partea **dreaptă** a căsuței aferente fiecărui județ.

Având drept criterii **județul, mediul geografic (rural/urban) și tipul de proprietate**, situația se prezintă astfel:

Nr. crt	Judet-nr. total unități de învățământ evaluate extern	Nr. unităților de învățământ preuniversitar în funcție de mediul geografic			
		Urban – 435		Rural – 49	
		Stat	Particular	Stat	Particular
1	Alba – 14	8	4	2	-
2	Arad – 13	7	2	2	2
3	Argeș –21	10	9	1	1
4	Bacău – 15	6	7	2	-
5	Bihor – 13	7	4	2	-
6	Bistrița Năsăud –1	-	1	-	-
7	Botoșani – 15	6	5	4	-
8	Brașov – 20	15	4	1	-
9	Brăila – 7	6	1	-	-
10	București – 56	16	40	-	-
11	Buzău – 9	6	1	2	-
12	Călărași – 5	3	1	1	-
13	Caraș Severin – 0	-	-	-	-
14	Cluj – 27	13	14	-	-
15	Constanța –17	10	5	2	-
16	Covasna – 11	11	-	-	-
17	Dâmbovița – 8	5	3	-	-

18	Dolj – 15	10	5	-	-
19	Galați – 15	10	4	1	-
20	Giurgiu – 5	3	-	2	-
21	Gorj – 13	7	6	-	-
22	Harghita – 11	8	2	1	-
23	Hunedoara – 9	6	1	2	-
24	Ialomița – 2	2	-	-	-
25	Iași – 22	10	7	5	-
26	Ilfov – 11	3	6	2	-
27	Maramureș – 7	1	6	-	-
28	Mehedinți – 8	5	2	1	-
29	Mureș – 15	8	7	-	-
30	Neamț – 15	6	3	5	1
31	Olt – 10	10	-	-	-
32	Prahova – 12	5	5	2	-
33	Satu Mare – 4	3	1	-	-
34	Sălaj – 3	2	-	1	-
35	Sibiu – 7	3	3	1	-
36	Suceava – 11	8	3	-	-
37	Teleorman – 5	5	-	-	-
38	Timiș – 10	4	4	2	-
39	Tulcea – 7	7	-	-	-
40	Vâlcea – 6	5	1	-	-
41	Vaslui – 8	7	-	1	-
42	Vrancea – 1	1	-	-	-
	Total – 485	269	167	45	4

Se observă că inițiativele de autorizare a unor noi unități de învățământ/noi niveluri de învățământ noi specializări în mediul rural sunt extrem de modeste, așa după cum există județe „foarte active" în această privință, fie că este vorba de școli de stat sau particulare (mun. București, jud. Cluj, Brașov, Constanța etc.), sau „mai puțin active" (jud. Bistrița Năsăud, Caraș-Severin, Ialomița, Satu Mare, Vrancea, Teleorman). Totodată, se poate observa clar că există mari diferențe între județe în privința inițiativelor de a înființa noi niveluri și calificări. Există județe cu multe inițiative de acest fel (Iași, Cluj, Constanța etc.), dar și județe care, dimpotrivă, nu au avut deloc sau aproape deloc astfel de inițiative. Diferența de așezare, mărime, populație sau nivel de dezvoltare nu explică aceste diferențe. Explicația principală este, credem noi, nivelul de implicare a autorităților locale – administrative și educaționale – în modernizarea rețelei școlare și, mai ales, a învățământului profesional și tehnic.

Învățământul de stat
Situația, la nivel național, pe medii geografice, a numărului de unități care au fost evaluate extern în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie/acreditării

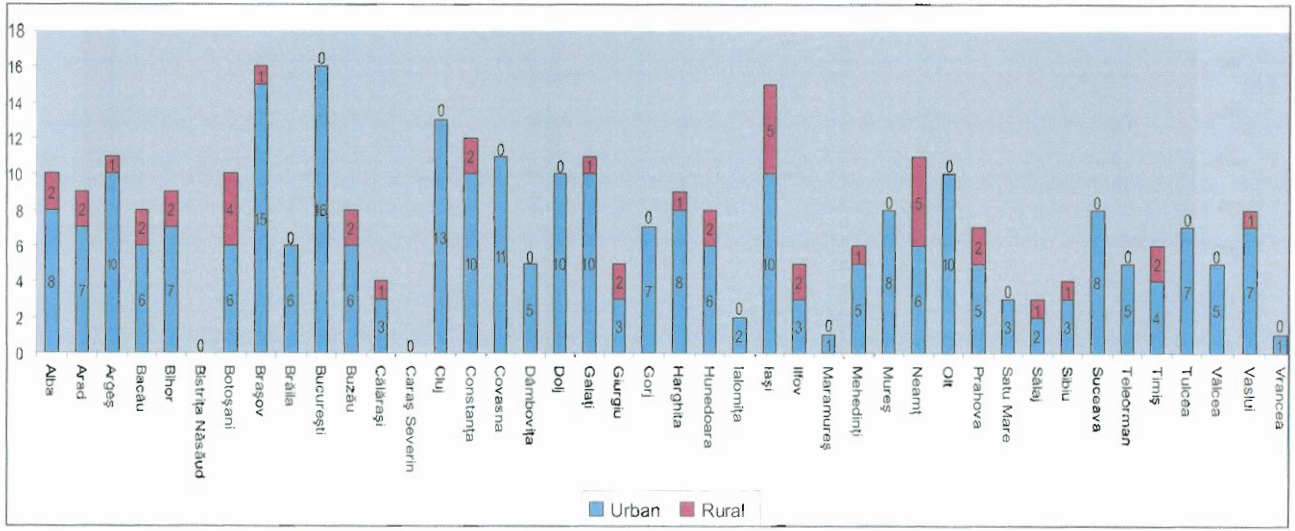

Învățământul particular

Situația, la nivel național, pe medii geografice, a numărului de unități care au fost evaluate extern în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie/ acreditării

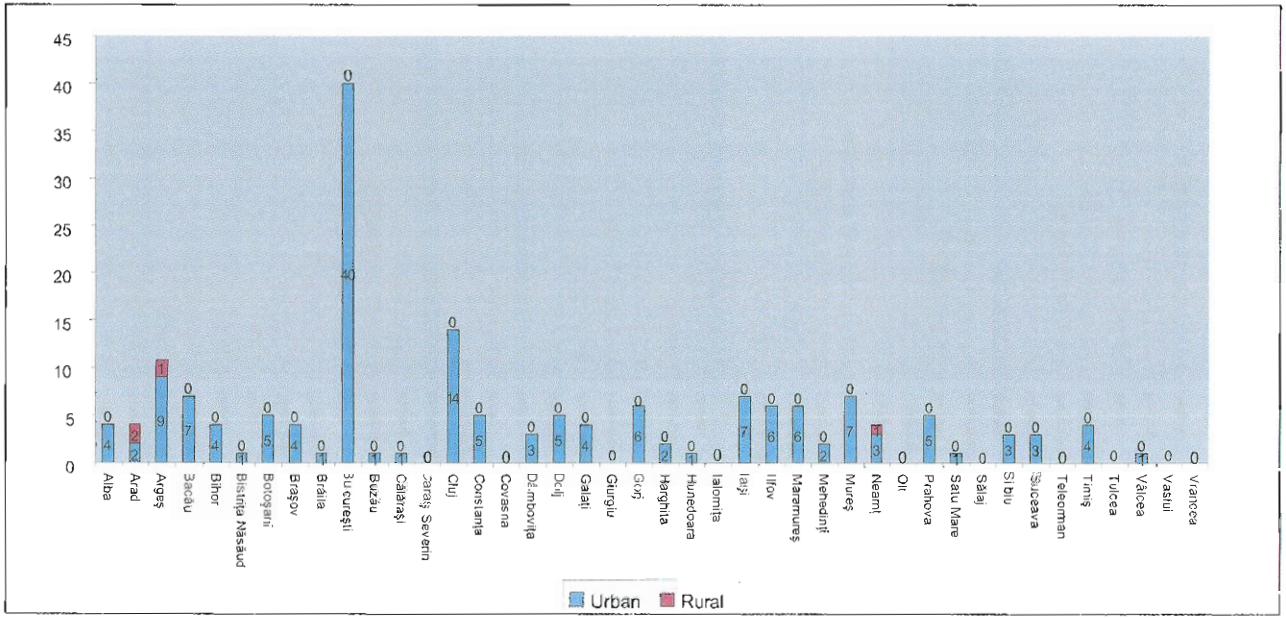

În privința inițiativelor privind înființarea unor unități școlare, niveluri și calificări din cadrul învățământului particular, explicația diferențelor este mult mai simplă: puterea economică și financiară atât a inițiatorilor cât și, mai ales, a potențialilor beneficiari. Aceste diferențe explică absența cvasi-totală a învățământului particular în zonele sărace.

În funcție de **nivelurile și profilurile de învățământ, la nivel național,** solicitările unităților de învățământ preuniversitar de stat și particulare pentru autorizarea de funcționare provizorie/ acreditare, s-au îndreptat spre următoarele niveluri de învățământ:

Nivel/profil	Nr. unități de învățământ[7]	
	Stat	Particular
Nivel preșcolar	11	101
Nivel primar	5	17
Nivel gimnazial	15	7
Învățământ profesional și tehnic (nivel 1, 2, 3 și 3 avansat)	491	29
Liceu teoretic (real și uman)	16	9
Liceu vocațional sportiv	4	–
Liceu vocațional pedagogic	2	–
Liceu vocațional teologic	2	–

[7] Unele unități de învățământ au solicitat spre autorizare/acreditare mai multe niveluri/profiluri de învățământ.

Dacă în cazul unităților de învățământ preuniversitar de stat, cele mai multe solicitări au fost pentru domeniul învățământului profesional și tehnic (nivelurile 1, 2, 3 și 3 avansat), în schimb, unitățile de învățământ particular au solicitat, în primul rând, autorizarea/acreditarea nivelului de învățământ preșcolar, speculând o lipsă evidentă de planificare a cifrelor de școlarizare pentru acest nivel în cadrul învățământului de stat. Această constatare este valabilă și pentru învățământul postliceal, principala țintă a noilor inițiative particulare de la nivelul învățământului profesional și tehnic.

Numărul de unități de învățământ evaluate extern, pe niveluri/profiluri

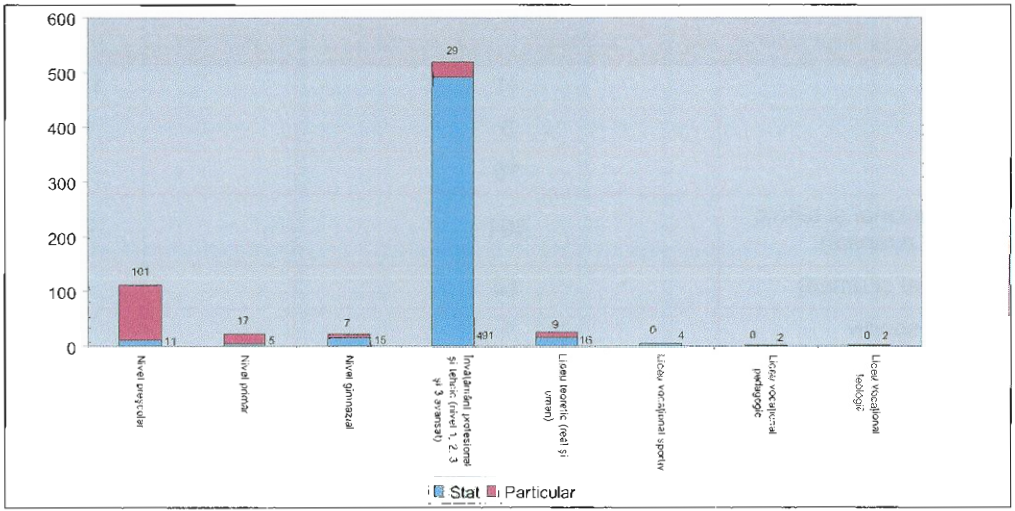

La nivel național și pe Regiuni de dezvoltare ale României, distribuția **domeniilor de învățământ** solicitate spre autorizare de către unitățile de învățământ de stat din învățământul profesional și tehnic (ÎPT) este următoarea:

Repartizarea numărului de unități de învățământ preuniversitar de stat din ÎPT pe domenii de învățământ solicitate spre autorizare								
Topul domeniilor de învățământ (nr. unități de învățământ/domeniu la nivel național)	**Nr.unități/regiune**							
	N-E	**V**	**N-V**	**C**	**S-E**	**S**	**S-V**	**Buc.-Ilfov**
1. Tehnic – 105	16	6	11	19	15	15	18	5
2. Mecanică – 78	8	4	7	15	16	9	15	4
3. Servicii – 71	14	3	5	18	8	10	10	3
4. Resurse naturale și protecțiamediului – 62	11	3	3	15	11	9	8	2
5. Turism și alimentație – 49	12	5	1	14	8	4	3	2
6. Construcții montaj/Construcții, instalații și lucrări publice – 48	10	6	4	7	9	6	5	1
7. Agricol și alimentar/Agricultură/Industrie alimentară – 47	12	3	4	5	9	4	10	0
8. Electric – 31	2	2	1	5	8	3	9	1
9. Comerț – 23	5	2	2	1	9	2	2	0
10. Electromecanică – 15	3	0	3	2	5	0	2	0
11. Industrie textilă și pielărie –15	5	0	2	2	4	0	1	1
12. Estetica și igiena corpului omenesc – 12	2	1	3	2	2	0	1	1

Repartizarea numărului de unități de învățământ preuniversitar de stat din ÎPT pe domenii de învățământ solicitate spre autorizare								
Topul domeniilor de învățământ (nr. unități de învățământ/domeniu la nivel național)	Nr. unități/regiune							
	N-E	V	N-V	C	S-E	S	S-V	Buc.-Ilfov
13. Electronică și automatizări – 10	2	0	1	1	1	3	2	0
14. Fabricarea produselor din lemn – 8	2	0	0	1	2	1	1	1
15. Transporturi – 8	2	0	0	1	0	1	3	1
16. Mecatronică și informatică – 7	0	0	0	1	2	2	2	0
17. Economic – 5	1	0	1	3	0	0	0	0
18. Silvicultură – 5	1	0	0	1	0	0	2	1
19. Chimie/Chimie industrială – 5	1	0	0	0	1	1	2	0
20. Industria lemnului – 4	0	0	0	0	1	0	2	1
21. Sănătate și asistență pedagogică – 3	0	0	0	1	1	0	0	1
22. Tehnici poligrafice – 3	1	1	0	1	0	0	0	0
23. Energetică – 2	0	0	0	0	1	0	1	0
24. Producție media – 1	0	0	0	1	0	0	0	0
TOTAL – 617	**110**	**36**	**48**	**116**	**113**	**70**	**99**	**25**

Domeniul Tehnic este pe primul loc în ierarhia domeniilor de învățământ solicitate de unitățile de învățământ preuniversitar de stat din învățământul profesional și tehnic evaluate de ARACIP în anul școlar 2007 – 2008, atât la nivel național, cât și la nivelul fiecărei Regiuni de dezvoltare, cu o singură excepție (Regiunea Sud-Est, unde pe primul loc se află domeniul Mecanică).

B. Concluzii ale evaluărilor externe realizate în anul școlar 2007-2008, pe baza standardelor aprobate prin H.G. nr.21/2007.

B.1. Autorizarea de funcționare provizorie

Activitatea de evaluare externă în vederea autorizării și acreditării a fost, în general, mai bine înțeleasă și acceptată în învățământul particular, acesta având o experiență mai mare cu cel puțin 5 ani în acest sens decât învățământul de stat.

Cu toate acestea, nivelul de înțelegere a mecanismelor și standardelor de evaluare a fost peste așteptări, fapt dovedit și de numărul relativ mic de unități școlare, niveluri sau calificări care nu au fost autorizate.

Din analiza[8] gradului de îndeplinire/neîndeplinire a descriptorilor din standardele de autorizare de funcționare provizorie de către școlile de stat și cele particulare evaluate extern, s-a constatat că cea mai

[8] Aceste analize au fost realizate în cuprinsul Raportului privind rezultatele evaluării externe pentru autorizarea de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar de stat precum și al Raportului privind rezultatele evaluării externe pentru autorizarea de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar de stat de nivel postliceal publicate de ARACIP pe pagina web http://aracip.edu.ro / Rapoarte » Rapoarte periodice ale ARACIP.

mare parte a descriptorilor sunt îndepliniți (N.B. aceștia au, toți, caracter obligatoriu); dar, anumiți descriptori, din fiecare din cele 3 domenii referitoare la asigurarea calității prevăzute de Legea nr. 87/2006 (respectiv: domeniul A. Capacitate instituțională, domeniul B. Eficacitate educațională, domeniul C. Managementul calității), au fost consemnați ca neîndepliniți în peste 70% dintre rapoartele de evaluare externă ale școlilor care nu au primit autorizarea de funcționare provizorie.

Numărul descriptorilor neîndepliniți în proporția cea mai mare/domenii din standardele de autorizare

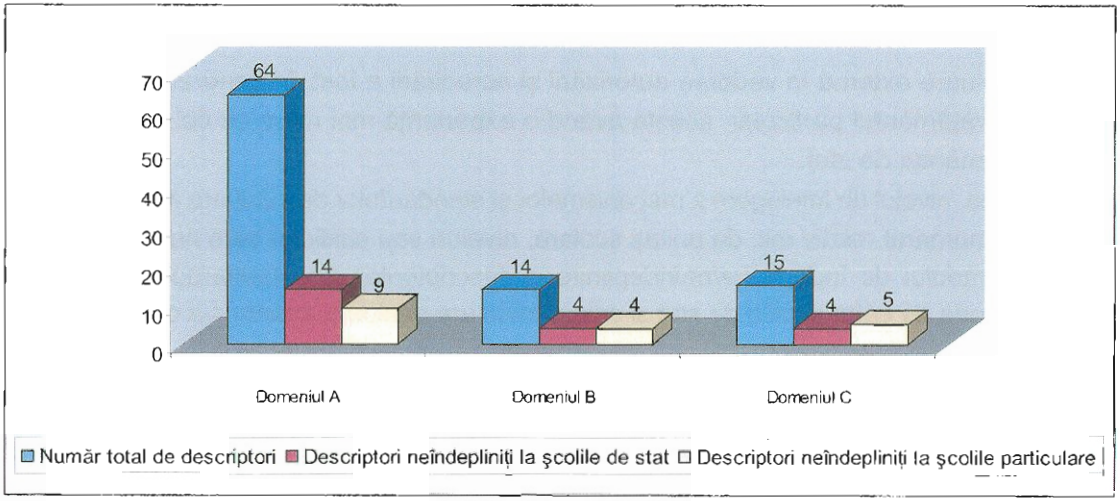

ASPECTE COMUNE ȘCOLILOR DIN SUBSISTEMELE PUBLIC ȘI PRIVAT

Interpretarea descriptorilor îndepliniți/neîndepliniți din standardele de autorizare de funcționare provizorie de către școlile de stat și cele particulare evaluate extern, a condus la evidențierea următoarelor **aspecte pozitive/negative**:

Aspecte pozitive	Aspecte negative
• Utilizarea curriculum-ului național, sau alternativ aprobat la nivel național; • Existența unor proiecte de regulamente interne de funcționare prevăzute de legislația în vigoare; • Stabilirea, în statul de funcții, a necesarului de personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic necesar; • Existența unei oferte educaționale care cuprinde nivelurile și formele de învățământ în care se face școlarizarea.	Deficiențe privind structura și calitatea documentelor proiective ale școlii; Ignorarea importanței asigurării accesibilității spațiilor școlare pentru toți elevii, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale; Necunoașterea și neaplicarea, la nivelul conducerii școlilor evaluate, a tehnicilor și metodelor specifice marketingului educațional și managementului strategic.

Analizând aceste aspecte comune, se confirmă capacitatea unităților școlare de a funcționa într-un cadru comun dat, reglementat și centralizat, dar și incapacitatea de funcționare independentă și, lucru foarte important, de a răspunde unor cerințe specifice ale beneficiarilor de educație. Astfel, unitățile de învățământ:

- Au capacitatea de a utiliza un curriculum centralizat, de a aplica legislația în vigoare, dar nu și de a-și planifica activitatea în mod corespunzător.
- Își stabilesc oferta educațională în funcție de ceea ce s-a stabilit la nivel central, dar nu utilizează tehnici specifice de marketing educațional pentru a adapta această ofertă la nevoile și interesele beneficiarilor direcți și indirecți.

Ca urmare, **anticipăm apariția unor probleme noi în cazul descentralizării sistemului educațional: unitățile școlare nu au, încă, suficientă capacitate de a analiza nevoile beneficiarilor și de a-și adapta rapid oferta educațională la aceasta.**

ASPECTE SPECIFICE[9]

În afara aspectelor generale comune, învățământul de stat și cel particular au puncte tari și slăbiciuni specifice, determinate de cauze subiective, dar și obiective.

[9] Argumentele acestor aspecte pozitive/ negative constau în gradul de îndeplinire/ neîndeplinire al descriptorilor din standardele de autorizare de funcționare provizorie, aprobate prin H.G. nr.21/2007, analizat în cadrul Raportului privind rezultatele evaluării externe pentru autorizarea de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar de stat precum și a Raportului privind rezultatele evaluării externe pentru autorizarea de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar de stat de nivel postliceal publicate de ARACIP pe pagina web http://aracip.edu.ro / Rapoarte » Rapoarte periodice ale ARACIP.

Tipul de unități de învățământ, după forma de proprietate	Aspecte pozitive	Aspecte negative
Școli de stat	• Înființarea de noi niveluri, respectiv specializări sau calificări profesionale se bazează pe analize ale contextului socio – economic specific fiecărei regiuni, respectiv pe PLAI/ PRAI pentru organizațiile furnizoare de educație din învățământul profesional și tehnic; • Înțelegerea rolului și a importanței Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității în demersul școlilor de a-și implementa un sistem de asigurare a calității; • Existența personalului didactic calificat.	◦ Insuficiența bazei materiale și a dotării școlii cu materiale și mijloace de învățământ adecvate; ◦ Insuficiența spațiilor sanitare, amplasarea acestora în afara clădirilor școlilor; inexistența, în unele cazuri, a apei curente.
Școli particulare	• Realizarea unor importante investiții în baza materială; • Asigurarea dotării spațiilor școlare cu materiale și mijloace de învățământ moderne; • Promovarea unor oferte educaționale diversificate, prin multiple mijloace.	◦ Nerespectarea legislației în vigoare la angajarea cadrelor didactice calificate și a personalului de conducere.

Astfel, chiar dacă **învățământul de stat** încearcă, cu un succes din ce în ce mai mare, să-și adapteze oferta educațională la cererea regională și județeană (cu mai puțin succes la cea strict locală – vezi mai sus), capacitatea de adaptare a **infrastructurii** educaționale la noile niveluri și specializări (mai ales din cadrul învățământului profesional și tehnic) este limitată, mai ales din cauze obiective (în special lipsa de resurse), dar și subiective (de exemplu, prelungirea nepermisă a procedurilor de dotare din cauza circuitului administrativ de aprobare greoi și ineficient). Mai remarcăm, tot în cazul învățământului de stat, existența unei resurse umane calificate, care, în opinia noastră, reprezintă principalul său atu.

În privința **învățământului particular**, nu există, în genere, probleme de dotare, dar există, de foarte multe ori, probleme privind asigurarea personalului didactic calificat și titular, conform legislației în vigoare. Această situație are o cauzalitate complexă. Pe de o parte, este evidentă reticența multor cadre didactice în privința renunțării la siguranța unei catedre „la stat", chiar dacă, de multe ori, câștigurile din „privat" sunt mai mari. Pe de altă parte, aplicarea în învățământul privat a legislației generale, creată cu gândul la învățământul de stat, a condus la destule probleme.

B.2. ACREDITAREA

Deoarece evaluarea externă pentru acreditare s-a desfășurat preponderent în unități de învățământ preuniversitar particular (doar o singură școală de stat îndeplinind termenul legal de solicitare a acreditării), concluziile acestor rapoarte sunt valabile exclusiv pentru acest subsistem

Din analiza gradului de îndeplinire/ neîndeplinire a descriptorilor din standardele de acreditare de către școlile particulare evaluate extern, s-a constatat că cea mai mare parte a descriptorilor sunt îndepliniți (N.B. aceștia au, toți, caracter obligatoriu); dar, anumiți descriptori, din fiecare dintre cele 3 domenii referitoare

la asigurarea calității prevăzute de Legea nr. 87/2006 (respectiv: domeniul A. Capacitate instituțională, domeniul B. Eficacitate educațională, domeniul C. Managementul calității), au fost consemnați ca neîndepliniți în peste 70% dintre rapoartele de evaluare externă ale școlilor care nu au primit acreditarea.

Numărul descriptorilor neîndepliniți în proporția cea mai mare/domenii din standardele de acreditare

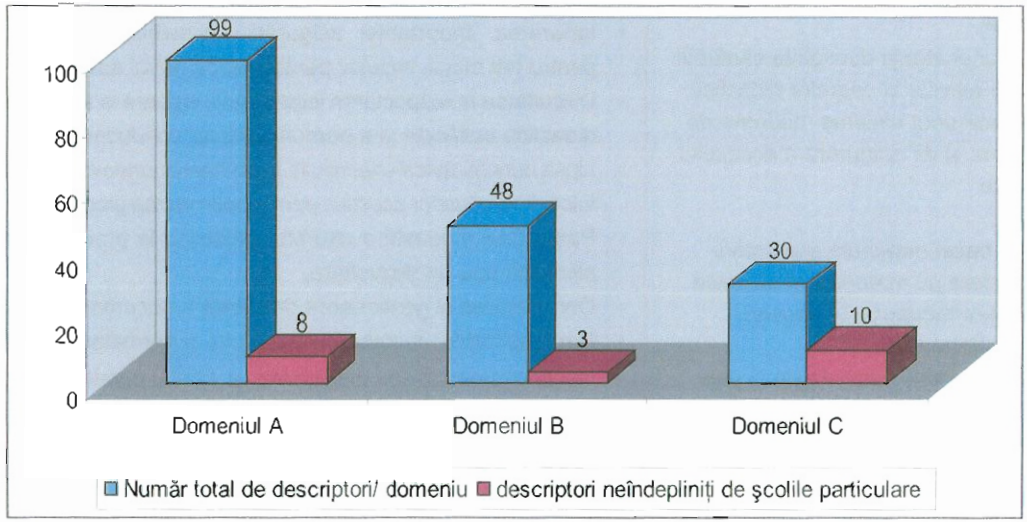

Interpretarea descriptorilor îndepliniți/neîndepliniți din standardele de acreditare de către școlile particulare evaluate extern, a condus la evidențierea următoarelor **aspecte pozitive/ negative:**

Aspecte pozitive	Aspecte negative
• Îmbunătățirea activității didactice datorită experienței acumulate în perioada cuprinsă între momentul autorizării și cel al acreditării; • Acordarea unei atenții deosebite sănătății și securității elevilor și cadrelor didactice prin instalarea unor sisteme moderne de supraveghere și de asigurare a accesului în spațiile de învățământ; • Asigurarea bazei materiale și a dotării spațiilor școlare cu materiale și mijloace de învățământ moderne, în special tehnologie informatică; • Oferte educaționale diversificate și promovate prin multiple mijloace; • Importanță acordată activității de relații publice.	◦ Necuprinderea, în documentele proiective, a elementelor de dezvoltare a unui învățământ incluziv și ca urmare, nerealizarea unor programe de studiu individualizate; ◦ Ignorarea importanței asigurării accesibilității spațiilor școlare pentru toți elevii, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale; ◦ Dificultatea în respectarea legislației în vigoare la angajarea cadrelor didactice calificate și a personalului de conducere; ◦ Lipsa cunoștințelor/ exercițiului în domeniul autoevaluării, precum și a folosirii rezultatelor acesteia pentru optimizarea procesului de învățare; ◦ Participare modestă a cadrelor didactice la proiecte de cercetare științifică sau de dezvoltare; ◦ Completarea și gestionarea deficitară a documentelor școlare; ◦ Nerespectarea, în elaborarea orarului, a normelor legale în vigoare; ◦ Necunoașterea sau neaplicarea, la nivelul conducerii școlilor evaluate, a tehnicilor și metodelor specifice managementului strategic și managementului calității; ◦ Baze de date incomplete sau incorect gestionate.

Constatările privind rezultatele acreditării confirmă și dezvoltă concluziile rezultate din analiza procesului de autorizare. Astfel, se confirmă grija deosebită acordată aspectelor care țin de baza materială, siguranța elevilor și igienă – evident, și pentru a răspunde solicitărilor clienților, mai pretențioși, ai acestui tip de învățământ. Pe de altă parte, se confirmă și izolarea învățământului particular în cadrul sistemului național de învățământ: în foarte multe cazuri, inspectoratele școlare nu consideră aceste unități ca făcând parte din sistemul național de învățământ și le tratează ca atare: comunicările nu ajung și în școlile particulare, cadrele didactice nu sunt invitate să participe la activitățile metodice și științifice etc.

CONCLUZIILE GENERALE ALE BAROMETRULUI CALITĂȚII EDUCAȚIEI DIN ROMÂNIA (I)

În urma analizei datelor înfățișate mai sus, putem trage următoarele concluzii:

1. **Există neconcordanțe între evaluarea internă și cea externă.** De foarte multe ori unitățile școlare au tendința de a se supraevalua. Motivele pot fi diferite (de a nu-și pierde prestigiul în comunitate, de a nu suporta eventualele consecințe administrative – sancțiuni aplicate conducerii școlii, inspecții „de pedepsire" etc.). Estimăm că această neconcordanță va dispare odată cu instituționalizarea evaluării periodice și cu reconsiderarea rolului evaluării: **nu identificarea punctelor slabe și a celor vinovați, ci descoperirea ariilor de dezvoltare și a celor responsabili**. O cultură corespunzătoare a evaluării, în care evaluatorul să nu mai fie privit ca un dușman, ci ca un „prieten critic" este o condiție absolut necesară a implementării reale a sistemelor de calitate.

2. **Există neconcordanțe între evaluarea internă și cea a beneficiarilor, reflectată prin imaginea în mass media scrisă.** Considerăm automulțumirea drept cel mai mare dușman al dezvoltării și al îmbunătățirii continue a calității. Chiar dacă mass-media are „păcatele" ei (cum ar fi senzaționalismul ieftin, nedezvoltarea, peste tot, a unei autentice deontologii profesionale și lipsa unui exercițiu cu adevărat democratic al libertății de exprimare și a dreptului la opinie), semnalele acestui „câine de pază al democrației" nu trebuie neglijate ci, dimpotrivă, tratate cu respect și seriozitate, mai ales atunci când înfățișează situații deosebite. Lipsa de reacție la semnalele presei denotă o mentalitate care nu are nimic de-a face cu asigurarea calității, mai ales în privința relației sistemului de învățământ cu beneficiarii

serviciilor educaționale. Ca urmare, considerăm ca **reale** problemele constatate de presa scrisă, mai ales la nivelurile superioare de învățământ (învățământul secundar – gimnazial și liceal, inclusiv cel profesional), **chiar dacă , prin autoevaluare, la aceste niveluri s-au acordat cele mai multe calificative de „bine", „foarte bine" sau „excelent".**

3. **Există o dinamică proprie a învățământului privat, mult mai activ și mai adaptabil la cerințele impuse de autorizare și acreditare.** Considerăm că este necesară o dezbatere națională în privința rolului și statutului acestui tip de învățământ, care, bine reglementat și stimulat, mai ales în actualele condiții de criză, poate suplimenta sau chiar suplini sărăcia resurselor alocate educației din surse publice. Dinamica proprie a învățământului privat este dovedită și de punctele tari și punctele slabe specifice identificate mai sus.

4. **Există o inerție evidentă, o lipsa de reacție și, adesea, o reacție negativă la evaluarea externă realizată de către ARACIP.** Apariția noii instituții, cu atribuții de evaluare externă, nu a fost, adesea, bine primită în cadrul sistemului de învățământ tocmai pentru că rolul nostru a fost de **a fi mesagerul veștilor proaste.** Din nou, lipsa unei culturi corespunzătoare a evaluării precum și lipsa obișnuinței de a pune pe primul plan interesele beneficiarilor direcți ai serviciilor educaționale a dus la o respingere *de plano* a evaluării externe (ca principiu) din motive care pot fi ușor combătute. De exemplu, ni s-a reproșat cantitatea de documente solicitate școlii în cadrul activităților de evaluare externă, însă nimeni nu a putut să numească un singur document solicitat, care să nu fie prevăzut de legislația în vigoare.

5. **ARACIP a realizat și actualizat o strategie**[10] pentru perioada 2006–2010, cu **cinci** direcții strategice, strategie care și-a dovedit valabilitatea. Reluăm, ca recomandări, aceste direcții strategice reconfirmate prin concluziile „Barometrului":

A. **Definirea noului concept de calitate a educației** pornind de la valorile promovate în sistemul educațional atât implicit, la nivelul culturii organizaționale, cât și explicit, la nivelul politicilor educaționale prin:
A.1. Analiza politicilor și strategiilor educaționale pe termen lung, precum și utilizarea rezultatelor cercetărilor dedicate culturii organizaționale și percepțiilor asociate conceptului de calitate în educație – de la noi și din alte sisteme școlare – din punctul de vedere al principiilor și valorilor promovate.
A.2. Construirea conceptului de "calitate a educației" specific sistemului nostru de educație din perspectiva reintegrării și valorilor europene.
A.3. Participarea ARACIP la definirea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor în concordanță cu Cadrul European al Calificărilor (EQF) și sprijinirea Autorității Naționale pentru Calificări în definirea și implementarea sistemelor de asigurare, management și evaluare a calității pentru educația și formarea profesională.
A.4. Participarea ARACIP la proiecte, programe și activități care implică asigurarea, evaluarea și managementul calității din perspectiva învățării permanente.

B. **Asigurarea participării tuturor instituțiilor și actorilor semnificativi** (elevi, părinți, cadre didactice, administrația învățământului, administrația locală, angajatori, sindicate, organizații profesionale etc.) **la**

[10] Strategia ARACIP pentru perioada 2007-2010 – CONCEPEREA ȘI IMPLEMENTAREA UNUI SISTEM DE MANAGEMENT ȘI DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR ROMÂNESC – http://aracip.edu.ro/Politici, strategii.

definirea și asigurarea calității. Toți acești actori trebuie sensibilizați și cointeresați în definirea și promovarea noului concept de calitate. Aceasta presupune:

B.1. Delimitarea funcțiilor și atribuțiilor ARACIP, în raport cu alte structuri instituționale din cadrul M.E.C, în coordonarea/subordonarea acestuia, precum și față de alte instituții din administrația centrală și locală.

B.2. Sensibilizarea și educarea grupurilor de interes pentru a obține implicarea lor în procedurile de asigurare a calității – prin campanii de presă, dezbateri publice, materiale promoționale, programe de formare, reuniuni tematice, conferințe etc.

B.3. Implicarea grupurilor și instituțiilor interesate în toate fazele elaborării noilor sisteme de asigurare a calității – prin dezbateri publice, mese rotunde, seminare și conferințe naționale, grupuri de lucru etc.

B.4. Realizarea parteneriatelor strategice cu organizații reprezentative ale beneficiarilor de educație (elevi, părinți, angajatori etc.).

B.5. Deschiderea pieței evaluării instituționale pentru alte organisme de evaluare constituite conform Legii Nr. 87/2006.

B.6. Instituirea unui premiu național al excelenței în educație.

C. **Elaborarea standardelor de calitate și dezvoltarea sistemelor de asigurare a calității pentru fiecare subsistem, nivel și formă de educație**. Standardele de calitate trebuie să fie omogene din punct de vedere conceptual și metodologic pentru a asigura posibilitatea comparării calității diferitelor niveluri și sectoare ale educației. Acest proces implică:

C.1. Definirea sistemului factorilor de risc educațional și elaborarea hărții naționale a factorilor de risc educațional.

C.2. Proiectarea sistemelor de asigurare a calității (standarde și standarde de referință, metodologii și instrumente) pentru toate nivelurile și sectoarele sistemului educațional.

C.3. Elaborarea ghidurilor și a manualelor pentru aplicarea standardelor și metodologiilor de evaluare a calității.
C.4. Publicarea ghidurilor de bune practici în asigurarea calității educației.
C.5. Formarea specifică a personalului structurilor organizaționale implicate în managementul calității.
C.6. Revizuirea actelor normative privind asigurarea calității educației în urma aplicării instrumentelor elaborate și pe baza evoluțiilor înregistrate la nivel european și internațional.

D. **Realizarea procedurilor de autorizare, acreditare și evaluare periodică** a calității conform prevederilor Legii Nr. 87/2006.
D.1. Aplicarea instrumentelor de evaluare instituțională și de evaluare a calității în condițiile Legii 87/2006 și evaluarea, până în 2010, a cel puțin 75% din numărul de unități școlare din cadrul sistemului național de învățământ.
D.2. Publicarea periodică a „rapoartelor de stare" și a recomandărilor pentru îmbunătățirea calității (la nivel național, la cel regional și la nivelul fiecărui subsistem al învățământului preuniversitar).

E. **Dezvoltarea capacității instituționale a ARACIP** se va realiza prin atingerea următoarelor ținte strategice:
E.1. Dezvoltarea și optimizarea bazei logistice și de comunicare a ARACIP.
E.2. Implementarea sistemului propriu de management al calității. În acest scop, va fi solicitată consultanță și expertiză națională și internaționala în privința sistemelor de management al calității recunoscute pe plan internațional.
E.3. Parteneriate și participări la proiecte internaționale în domeniul calității educației.
E.4. Definitivarea schemei de personal a ARACIP și formarea personalului propriu.
E.5. Recrutarea și formarea experților în evaluare și acreditare și constituirea Registrului ARACIP al experților în evaluare și acreditare.